

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur for søfartssikkerhed

(COM(2015) 667 final — 2015/0313 (COD))

(2016/C 177/10)

Ordfører: Jan SIMONS

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 27. januar 2016 og Europa-Parlamentet den 21. januar 2016 under henvisning til artikel 100, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om

»Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur for søfartssikkerhed«

(COM(2015) 667 final — 2015/0313 (COD)).

Det forberedende arbejde henvistes til Sektionen for Transport, Energi, Infrastruktur og Informations-samfundet, som vedtog sin udtalelse den 4. marts 2016.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 515. plenarforsamling den 16.—17. marts 2016, mødet den 16. marts 2016, følgende udtalelse med 175 stemmer for og 2 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU støtter Kommissionens forslag om ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur for søfartssikkerhed (EMSA), da det er en del af en bredere tilgang til at overvåge de ydre søgrænser langt mere effektivt end det hidtil har været tilfældet.

1.2. Udvalget ønsker dog i tråd med sine resolutioner fra september og december 2015 om den massive tilstrømning af flygtninge at gentage, at det haster med at gennemføre de foreslåede foranstaltninger. Det kan og må ikke være sådan, at strømmen af flygtninge til søs fortsat koster menneskeliv, at den irregulære tilstrømning af migranter fortsætter, og at medlemsstater træffer unilaterale foranstaltninger i form af permanent grænsekontrol.

1.3. Udvalget anbefaler kraftigt, at »og kystbevogtning« slettes fra titlen på og indholdet af forslagene til forordning, således at der kun bliver tale om »det europæiske agentur for grænsebevogtning«. Agenturet for grænsebevogtning varetager kun én af kystvagtfunktionerne, mens mange af kystvagtfunktionerne allerede støttes af EMSA. Anvendelse af »og kystbevogtning« i navnet på agenturet for grænsebevogtning vil med stor sikkerhed skabe unødigt forvirring og kan på sigt medføre en overlappning af aktiviteter.

1.4. EØSU bifalder udvidelsen af EMSA's opgaver, idet der er tale om et agentur, som i de seneste år reelt har bidraget til at styrke sikkerheden til søs og til forebyggelse og bekæmpelse af forurening fra skibe, men udvalget nærer alvorlig tvivl om, hvorvidt EMSA med sine personalemæssige og finansielle ressourcer kan opfylde de supplerende opgaver på tilfredsstillende vis.

1.5. Det giver anledning til bekymring, at små træ- eller gummibåde ikke eller kun marginalt kan opspores ved hjælp af satellitbilleder. Kommissionen mener, at anvendelsen af »Remotely Piloted Aircrafts« (RPAS, også kaldet droner) kan afhjælpe dette problem. EØSU er enig, idet det på den måde bliver muligt at sikre en fuldstændig overvågning, således at tab af liv kan undgås.

1.6. Udvalget er også bekymret over, at medlemsstaterne indfører permanent grænsekontrol, der ifølge forskning på området, medfører betydelige omkostninger. Et omkostningseffektivt og velfungerende kystovervågningssystem vil efter udvalgets opfattelse medføre, at medlemsstaterne vil afholde sig fra permanent kontrol, og Schengen dermed kan genoprettes i sin oprindelige velfungerende form.

1.7. Et intensiveret samarbejde og udveksling af oplysninger mellem de tre EU-agenturer indbyrdes og de nationale myndigheder med ansvar for kystbevogtningen vil efter udvalgets opfattelse resultere i et effektivt kystvagtsystem. Udvalget opfordrer til, at der træffes hurtige beslutninger. Problemerne er for presserende til, at der kan afsættes mere tid.

2. Indledning

2.1. Den 15. december 2015 offentliggjorde Kommissionen »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur for søfartssikkerhed« (COM(2015) 667 final), hvorefter Rådet og Europa-Parlamentet under henvisning til EUF-traktatens artikel 100, stk. 2, anmodede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om en udtalelse.

2.2. Udvalget opfylder gerne dette ønske, da det anser dette forslag om ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 for at være et vigtigt skridt hen imod et styrket europæisk samarbejde inden for grænseovervågningstjenester ved kysterne og bedre samarbejde og koordinering mellem de relevante EU-agenturer med det formål at opnå synergieffekter, så de kan fungere mere effektivt og omkostningseffektivt. På den måde kan EU-agenturerne levere omkostningseffektiv information af høj kvalitet til de nationale myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af grænseovervågning og kystvagtfunktioner.

2.3. Og dette er desto mere nødvendigt, fordi der — ifølge oplysninger fra Kommissionen — i øjeblikket findes over 300 civile og militære myndigheder i medlemsstaterne, der er ansvarlige for gennemførelsen af kystvagtfunktioner på områder som maritim sikkerhed, grænsekontrol, fiskerikontrol, toldkontrol, miljøbeskyttelse m.v.

2.4. Ved udførelsen af deres opgaver støttes disse nationale myndigheder af en række EU-agenturer som Det Europæiske Agentur for Forvaltning af det Operative Samarbejde ved EU-Medlemsstaternes Ydre Grænser (også kaldet Frontex), EMSA og EU-Fiskerikontrolagenturet (EFCA).

2.5. Lovforslaget indgår i en række foranstaltninger, som Kommissionen foreslår for beskytte de ydre grænser i EU bedre og styrke det europæiske samarbejde inden for kystbevogtning. De andre forslag omfatter en forordning med henblik på at oprette et europæisk agentur for grænse- og kystbevogtning og en ændring af forordning (EF) nr. 768/2005, hvor EU-Fiskerikontrolagenturet blev oprettet. Sidstnævnte forslag kan sammenlignes med nærværende forslag.

2.6. I den ledsagende meddelelse fra Kommissionen om »En europæisk grænse- og kystvagt og effektiv forvaltning af Europas ydre grænser« (COM(2015) 673 final), anføres det, at grundlaget for Kommissionens forslag ligger i det store antal ulovlige grænsepassager ved EU's ydre grænser.

2.7. Ifølge Kommissionens meddelelse (COM(2015) 673 final, pkt. 1, fodnote 1) var der fra januar til november 2015 tale om mere end 1,5 millioner ulovlige grænsepassager ved EU's ydre grænser med det resultat, at strømme af flygtninge og migranter rejser videre gennem EU uden at være identificeret og registreret.

1.1 2.8. Som et resultat heraf er Schengenaftalen kommet under pres. I mellemtiden har nogle medlemsstater besluttet midlertidigt at genindføre kontrol ved deres indre grænser. En situation, som ikke må fortsætte i længere tid.

2.9. En nylig undersøgelse foretaget af den offentlige franske tænketank France Stratégie viser, at en ophævelse af Schengen kan resultere i økonomiske tab på op mod på 100 mia. EUR. Handlen mellem de 26 Schengenlande vil på længere sigt falde med 10-20 %, og bruttonationalproduktet i Schengenstaterne vil falde med 0,8 %.

2.10. Kommissionen har i sin meddelelse om migration fra maj 2015 (COM(2015) 240 final) konstateret, at der må etableres en fælles forvaltning af de ydre grænser i overensstemmelse med artikel 77 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

2.11. Derudover annoncerede Kommissionens formand Jean-Claude Juncker i sin State of the Union-tale i september 2015, at Kommissionen inden udgangen af 2015 ville fremsætte forslag til en fuld operationel europæisk grænse- og kystvagt. Dette skete den 15. december 2015. Det foreliggende forslag indgår heri.

3. Generelle bemærkninger

3.1. Udvalget har i sin resolution af 16. september 2015 om den aktuelle flygtningekrise allerede opfordret til, at Europa tager et klart ansvar set i forhold til den massive tilstrømning af flygtninge ved at handle umiddelbart og i fællesskab.

3.2. I samme resolution giver udvalget udtryk for sin bekymring for, at Schengenaftalen og den frie bevægelighed for personer og varer undergraves. Dette understreges endnu engang i den resolution om flygtninge, som udvalget vedtog den 10. december 2015, hvor det slås fast at »det er vigtigt, at Schengenlandenes ydre grænser sikres ordentligt. Men genetablering af interne barrierer og opførelse af mure vil ikke bringe EU's borgere tættere sammen eller fremme unionsborgerskabet«.

3.3. Det har efter EØSU's opfattelse afgørende betydning, at der hurtigt iværksættes tiltag til en forbedring af samarbejdet om grænseovervågning, herunder kystbevogtning. Derfor bakker udvalget op om Kommissionens forslag om ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur for søfartssikkerhed, dvs. ikke forslaget i sin nuværende udformning, men idéen om oprettelsen af et »europæisk agentur for grænse- og kystbevogtning« baseret på Frontex, der skal arbejde tæt sammen med Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA) og Det Europæiske Fiskerikontrolagentur (EFCA).

3.4. Imidlertid forstår udvalget ikke, hvorfor Kommissionen i sit forslag om det »nye« Frontex taler om »kystbevogtning«. EMSA har allerede udviklet flere unikke informationssystemer på det maritime område og indsamlet erfaringer, således at det i fremtiden kan varetage yderligere opgaver på dette område, som det tildeles i Kommissionens forslag.

3.5. Dette fremgår ifølge eksperter på området endvidere af budgetforslagene. Ud fra de finansielle oplysninger fremgår det således, at EMSA lejer RPAS-tjenester (dronetjenester), hvilket kan levere et supplerende niveau af oplysninger i EMSA-systemerne, der omfatter mere end blot grænseovervågningsdata.

3.6. Udvalget anbefaler derfor, at »kystbevogtning« udelades for at undgå eventuelle misforståelser. Desuden viser det nuværende samarbejde mellem de tre agenturer allerede, at arbejdsdelingen i praksis er effektiv.

3.7. Udvalget opfordrer til, at de nationale myndigheder, der har til opgave at gennemføre kystvagtfunktioner, hurtigt får mulighed for at drage fordel af dette styrkede samarbejde i form af en forbedret udveksling af data og operationel overvågning af EU's ydre grænser.

3.8. Udvalget bifalder, at EMSA går forrest med hensyn til at forbedre overvågningskapaciteten med RPAS (droner) ved EU's ydre søgrænser betydeligt. Dette muliggør ikke blot en mere effektiv kontrol; brugen af RPAS (droner) kan også tjene forskellige formål.

3.9. I sin udtalelse om ændring af forordningen om oprettelse af et europæisk agentur for søfartssikkerhed⁽¹⁾ konkluderede udvalget, at det ser positivt på den rolle, som EMSA spiller for forbedringen af søfartssikkerheden i medlemsstaterne. Allerede dengang gjorde udvalget dog opmærksom på, at det anser det for meget vigtigt, at EMSA's opgaver og beføjelser udvides på en ansvarlig måde.

3.10. Afgørende for en vellykket gennemførelse af EMSA's nye opgaver er, at agenturet råder over tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer. Af EU's budget fremgår det, at EMSA's budget vil stige med 22 mio. EUR årligt frem mod 2020, og at der skal ansættes 17 midlertidigt ansatte. Udvalget tvivler på, om dette er tilstrækkeligt. Selv om de direkte involverede, herunder EMSA, finder dette passende, mener udvalget ikke, at der vil være ressourcer til at håndtere de nødsituationer, som uden tvivl vil opstå. EØSU anser det for hensigtsmæssigt at oprette en finansiel stødpude.

3.11. Udvalget er dybt bekymret over, at det med den aktuelle teknologi er vanskeligt at spore flygtninge i små træ- eller gummibåde. Satellitbaserede oplysninger er kun tilgængelige på bestemte tidspunkter, afhængigt af satelliternes bane om jorden. Ifølge Kommissionen kan disse begrænsninger imødegås, hvis der gøres brug af RPAS (droner).

3.12. I betragtning af størrelsen af strømmen af flygtninge anser udvalget det, ud fra et humanitært synspunkt og ud fra hensynet til en effektiv kystbevogtning, for afgørende, at alle bevægelser på havet registreres, således at redningstjenesterne kan gribe ind i tide.

3.13. Udvalget anser det for det rigtige valg, at EMSA får tildelt en nøglerolle blandt de tre agenturer, hvad angår tilrettelæggelsen af RPAS-tjenester (droner).

4. Særlige bemærkninger

4.1. Udvalget støtter et bedre samarbejde mellem EU's agenturer indbyrdes og med de nationale kystbevogtningsinstanser. Et bedre samarbejde skal resultere i en mere omkostningseffektiv overvågning af de ydre søgrænser i EU.

4.2. Set i lyset af den meget store strøm af migranter skal disse tiltag hurtigt gennemføres. Det er efter EØSU's mening ikke acceptabelt, at man tøver med at iværksætte foranstaltninger, uanset af hvilken årsag. Tværtimod bør alle Kommissionens forslag, og ikke blot det foreliggende forslag vedrørende EMSA, vedtages i tråd med udvalgets anbefalinger og udføres hurtigst muligt.

4.3. EØSU bifalder udvidelsen af EMSA's opgaver, idet EMSA i de foregående år har vist sig at være en organisation, der kan sikre et højt niveau for søfartssikkerhed og sikkerhed, og som har spillet en vigtig rolle i forbindelse med bekæmpelse af forurening fra skibe.

4.4. En udvidelse af EMSA's opgaver skal give sig udslag i en bedre formidling af maritime overvågningsdata i realtid mellem de tre EU-agenturer og de nationale kystbevogtningsmyndigheder, brugen af RPAS (droner) til overvågning af EU's ydre søgrænser, adgang til oplysninger indsamlet ved hjælp af satellitter, bedre kommunikationstjenester til støtte for fælles operationer og langt større opmærksomhed om og flere investeringer i uddannelse og efteruddannelse.

4.5. Udvalget undrer sig over, at Kommissionen i et afsnit taler om ophøret af den gratis levering af Satellite Automatic Identification System services (satellit-AIS-data) fra Den Europæiske Rumorganisation (ESA), men at Kommissionen i den forbindelse ikke henviser til finansieringsoversigten i forslaget, hvor der afsættes midler til dette område fra 2017, mens 2016 dækkes via Copernicusprogrammet. Udvalget sætter sin lid til, at det sidstnævnte aspekt vil blive bekræftet.

Bruxelles, den 16. marts 2016.

Georges DASSIS
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽¹⁾ EUT C 107 af 6.4.2011, s. 68.